

Obezitenin Gebeliğe Etkisi

Rüveyde CAN*, Sema DERELİ YILMAZ**

*MSc, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü,

**Yrd.Doç.Dr., Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü

Obezite günümüzde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin en önemli sağlık sorunları arasında yer almaktadır. Yapılan araştırmalara göre, obezite özellikle son 20 yılda, bütün dünyada hızla artmakta ve bir salgın hastalık gibi yayılım göstermektedir.

Obeziteyi önemli yapan neden ise hem tek başına hem de diğer bazı faktörlerle birlikte birçok hastalığa neden olması veya bunları alevlendirmesidir.

Özellikle son yıllarda kadınlarda obezite prevalansı önemli ölçüde artmıştır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre, dünyada 400 milyonun üzerinde obez ve 1,6 milyar civarında da hafif şişman birey bulunmaktadır. 2015 yılında bu oranın sırasıyla 700 milyon ve 2,3 milyara ulaşacağı düşünülmektedir. Türkiye Diyabet, Obezite ve Hipertansiyon Epidemiyoloji (TUR DEP) çalışmasına göre obezite prevalansı kadınlarda %30, erkeklerde %13, genel de ise %22.3 düzeyindedir. Hatemi ve arkadaşlarının çalışmasında obeziteyi kadınlarda %36, erkeklerde ise %21,5 oranında, genelde ise %25 olarak bulunmuştur.

Özellikle doğurgan çağıdaki kadınlarda obezite veya fazla kilolu olma oranı da giderek artmaktadır. DSÖ kriterlerine göre gebe kadınlar arasında obezite prevalansı (BKİ >30 kg/m²) %1.8 ile %25.3 arasındadır. Bu nedenle, obezite ile birlikte gebelik yaşama şansı artmaktadır.

Obezite gebelik komplikasyonlarını da artırıcı bir risk faktörüdür. Yani kilo artıkça risk de artmaktadır. Erken gebelik döneminde obez kadınlarda tıbbi komplikasyonlar, ikiz gebelik, düşük doğumlar, bununla birlikte prenatal ultrasonografik görüntülenmesinde de sorunlar yaşanmaktadır. Gebelik süresince obezite ile birlikte anne de gestasyonel diabetes mellitus (GDM), gestasyonel hipertansiyon, preeklamsi ve eklamsi, tromboemboli, doğum eylemin de indüksiyon uygulaması, sezaryen doğum ve preterm doğum gibi komplikasyonlar görülebilir. Obez gebelerde safra kesesi taşı oluşumun da artış olur ve postpartum ilk yıl için de kolesistektomi riski artar.

SONUÇ

Obezitenin gebelik döneminde sık görülmesi anne ve çocuk sağlığı üzerinde kısa ve uzun dönemde sağlık problemlerine neden olmaktadır. Sağlık profesyonelleri antenatal, intrapartum ve postpartum dönem de etkili girişimler yapmalıdır. Özellikle gebe kalmak isteyen obez kadınlarda ilk önce gebelik öncesi danışmanlık verilmeli ve obezite sonucu gebelik konusunda farkındalık yaratılmalıdır. Ayrıca gebelik döneminde dengeli beslenme konusunda bilinçlendirilmeli ve beslenme alışkanlıkları değerlendirilmelidir.